

Hřích, evangelium a zákon

Texty na tento týden

Sd 14; Mk 9,42–48; Ř 3,20; Mt 5,17.18; Ř 3,28; Mt 7,24–29

Základní verš

„Na tvá ustanovení nezapomenu nikdy, protože mi jimi zachovááš život. Tobě patřím, buď má spása, na tvá ustanovení se dotazuji.“ (Ž 119,93.94)

Hřích je nepochybně největší překážkou našeho blízkého vztahu s Bohem. Nejenže nás od něj odděluje (Iz 59,2), ale také nás klame, zraňuje, pohlcuje a nakonec ničí. Náš boj proti hříchu a vlastnímu hříšnému já je tím nejtěžším zápasem, jakému kdy budeme čelit. A navíc, tento boj má nesmírné, přímo věčné důsledky.

Někteří lidé hřích zlehčují jako běžnou součást života. Vždyť jako lidé se velmi rádi oddáváme různému „potěšení“. Nepodceňujeme však hřích jen proto, že si na něj společnost tak zvykla? Někdy se můžeme obávat, že když nazveme hřích jeho pravým jménem, někoho se dotkneme, a proto ho raději po špičkách obcházíme. Pravda je však taková, že čím více budeme hřích ignorovat a čím více se s ním budeme sžívat, tím více se budeme vzdalovat od zdravého vztahu s Bohem.

Je pravda, že každý člověk hřeší. Naše myšlenky, motivy, činy i slova zraňují druhé, nás samotné i Boha. Hřích v konečném důsledku ničí náš vztah s Bohem. Bůh se nám však zjevil tím, že nám dal poznat svůj zákon, který vrhá světlo na hřích v našich životech.

Tento týden budeme přemýšlet, proč nám Bůh dal svůj zákon. Podíváme se také na to, co nám může pomoci obnovit náš vztah s Bohem, když přestoupíme jeho zákon a zhřešíme.

Osnova lekce

V deváté lekci prozkoumáme vzájemný vztah mezi hříchem, Božím zákonem a osvobozující mocí evangelia. Uvidíme, že hřích je překážkou blízkosti s Bohem, zatímco zákon nám slouží jako ochrana našich nejdůležitějších vztahů.

- Sd 16,16.17: Samson – hřích ohrožuje a láká i Boží služebníky (neděle)
- Mk 9,42.43: Ježíšova slova o nebezpečí hříchu (pondělí)
- Ř 3,19–21: Zákon jako zrcadlo odhalující hřích a potřebu Vykupitele (úterý)
- Mt 5,17.18: Život v souladu se zákonem jako výsledek spásy (středa)
- Mt 7,24–27: Poslušnost jako odpověď víry (čtvrtek)

ROZPTÝLENÍ A POKUŠENÍ

‘Pak se Samson odebral do Gázy. Spatřil tam ženu nevěstku a vešel k ní. [...]’⁴Potom se zamiloval do ženy v Hroznovém úvalu. Jmenovala se Delíla. [...]’⁶Když ho po celé dny obtěžovala svými řečmi a dotírala na něho, že z toho byl až k smrti unaven, ¹⁷otevřel jí své srdce dokořán a řekl jí: „Nikdy se nedotkla mé hlavy břitva, protože jsem od života své matky Boží zasvěcenec. Kdybych byl oholen, má síla by ode mne odstoupila, zeslábl bych a byl bych jako každý člověk.“ (Sd 16,1.4.16.17)

Osobní studium

Přečti si o Samsonových pokušeních v knize Soudců, ve 14. kapitole, a prostuduj si také úvodní verše (Sd 16,1.4.16.17). Přestože Bůh Samsona povolal k vykonání konkrétního úkolu, sloužil Bohu, ale zároveň podlehl pokušení. Co se můžeme naučit z jeho života?

Velký spor je skutečný a všichni jsme jeho součástí. Vesmírný boj, který začal v nebi, se nyní odehrává i v životě každého z nás.

Satan ví, že dnes, v době před Ježíšovým příchodem, musí použít všechny zbraně, aby nám zabránil v blízkém vztahu s Bohem. Možná nás rozptyluje něco, co samo o sobě nemusí být špatné, ale zaměstnává nás to natolik, že na Boha už nemáme ani čas, ani sílu. Možná se příliš věnujeme práci, nakupování, sledování sociálních médií nebo sportu. Když důkladně prozkoumáme své hodnoty a návyky, uvědomíme si, že přílišné věnování se nebo nerovnováha v kterékoli z těchto oblastí způsobí, že máme málo času na Boha i druhé lidi. Nepřítel zná každou naši slabost a přesně ví, co nás odvádí od trávení času s Bohem. Měli bychom si pamatovat, že každý den máme nejprve hledat Boha (Mt 6,33). Teprve potom se věnujme každodenním povinnostem a vyzvám.

Ježíš nám rozumí. Ví, co prožíváme a s čím zápasíme, ale zároveň kárá naši apatii (Zj 3,14–22). Přestože je Bůh, byl také člověkem, který chápe, co znamená být unavený a vyčerpaný (J 4,6). Zná nástrahy života, ale dokázal je zvládnout a nepodlehnout jim. Trávil čas na modlitbě, protože čas strávený s Otcem byl pro něj prioritou (L 5,16; 6,12; Mk 1,35; Mt 14,23). Věděl, že společenství s Otcem je to nejlepší, co může udělat, aby měl dost síly bojovat s pokušeními. Takový způsob života a takové pořadí hodnot může pomoci i nám.

Samson selhal, protože spoléhal na vlastní sílu. Byl přesvědčen, že ve své moci dokáže odolat pokušením. Dennodenně každý z nás zápasí s hříchem. Nepřítel spasení se snaží oslabit a zničit náš vztah s Bohem. Zná naše slabosti a zaměřuje se na ně. Chce, aby nás ovládl pocit viny a selhání, a to povede k tomu, že se budeme stále více vzdalovat od Boha.

Đábel dělá všechno pro to, aby ovlivnil naše myšlení, naše úmysly i naše činy. Chce se totiž zmocnit některé oblasti našeho života a postupně nás úplně odvést od Boha. Je důležité si zapamatovat, že naše víra nám pomůže obstát a že víra přichází ze slyšení Božího slova.

Aplikace

S čím právě teď zápasíš? Jak ti může Boží slovo pomoci právě teď?

VZTAH S BOHEM JAKO HRÁZ PROTI HŘÍCHU

⁴²Kdo by svedl k hříchu jednoho z těchto nepatrných, kteří ve mne věří, lépe by mu bylo, kdyby mu dali na krk mlýnský kámen a hodili ho do moře. ⁴³Svádí-li tě k hříchu tvá ruka, utni ji; lépe je pro tebe, vejdeš-li do života zmrzačen, než abys šel s oběma rukama do pekla, do ohně neuhasiitelného. (Mk 9,42.43)

Osobní studium

V Bibli je mnoho poselství, která hovoří o našem vztahu s Bohem a o překážkách, které nám brání růst v Kristu. Zamysli se nad těmito slovy Ježíše a apoštola Pavla:

„A proto ten, kdo si myslí, že stojí, ať si dá pozor, aby nepadl“ (1K 10,12). Tak jako Samsona, i nás může „soběstačnost“ srazit na kolena.

.... nechtěj budit pozornost, jako činí pokrytci v synagógách a na ulicích, aby došli slávy u lidí“ (Mt 6,2). Přestaňme všem říkat, jak jsme dobří! Buďme pokorní, jako byl pokorný Ježíš.

„Já však vám pravím, že každý, kdo hledí na ženu chtivě, již s ní zcizoložil ve svém srdci. Jestliže tě svádí tvé pravé oko, vyrví je a odhoď pryč...“ (Mt 5,28.29). Udělej cokoli, abys ze svého srdce odstranil žádostivost, protože to je vážná překážka vztahu s Bohem.

„Nesuďte, abyste nebyli souzeni. Nebot jakým soudem soudíte, takovým budete souzeni...“ (Mt 7,1.2). Přestaňme být přehna-

ně kritičtí a odsuzovat druhé. Bůh je Soudce, tak nechme soudit jeho (1K 4,5). Tato činnost nám nepřísluší.

„Já však vám pravím: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují...“ (Mt 5,44). Přestaňme nenávidět své nepřátele. Když v sobě živíme zlobu vůči těm, kteří se k nám chovají špatně, budujeme obrovskou bariéru, která ničí náš vztah s Bohem. Písmo nás vyzývá, abychom se za své nepřátele raději modlili. Potom můžeme sledovat, jak se mění nejen náš vztah s Bohem, ale také náš vztah s druhými.

„Já však vám pravím, že již ten, kdo se hněvá na svého bratra, bude vydán soudu...“ (Mt 5,22). Možná jsi někdy přesvědčen, že se zlobíš a křičíš na své blízké oprávněně. Hněv však ovlivňuje všechny tvé vztahy – nejen s lidmi, ale také s Bohem.

Toto je jen několik oblastí, které mohou způsobit, že duchovně zakopneme a padneme.

Ježíš nás upozornil, abychom hřích brali vážně. Jak rozumíš textu Mk 9,42–48? Před čím nás Ježíš varoval?

Aplikace

Výzva zbavit se orgánu nebo končetiny, jen proto, že nás vedou k hříchu, působí extrémně. A takhle nekompromisně to i mělo vyznít. Ježíš totiž velmi vážně vnímá hřích a jeho zničující vliv na naše životy. Jak vážně bereš hřích a jeho působení ty?

ZÁKON

¹⁹Víme, že co zákon říká, říká těm, kdo jsou pod zákonem, aby byla umlčena každá ústa a aby celý svět byl před Bohem usvědčen z viny. ²⁰Vždyť ze skutků zákona „nebude před ním nikdo ospravedlněn“, neboť ze zákona pochází poznání hřichu. ²¹Nyní však je zjevena Boží spravedlnost bez zákona, dosvědčovaná zákonem i proroky. (Ř 3,19–21)

Každý, kdo se dopouští hřichu, jedná i proti zákonu Božímu, neboť hřích je porušení zákona. (1J 3,4)

Osobní studium

Jak bys nevěřícímu člověku popsal, co je hřích? Jak popisuje hřích Bible? Uvažuj o tom v kontextu úvodních veršů (Ř 3,19–21 a 1J 3,4).

Hřích je přestoupením Božího zákona (1J 3,4). Hřích je zároveň součástí naší přirozenosti (Ž 51,7; Jr 17,9). Boží zákon osvětluje, co hřích skutečně je. Zákon je, jako když si vezmeme brýle, abychom ostře viděli, co je kolem nás. Zákon můžeme vnímat také jako zrcadlo, které nám pomáhá vidět, jak ve skutečnosti vypadáme, a zároveň se díky němu dozvídáme o Božím charakteru a o tom, co je pro něj důležité.

Desatero (Ex 20,3–17) napsal Bůh vlastním prstem. Ježíš zdůraznil význam Božích přikázání následovně: „První je toto: ‚Slyš, Izraeli, Hospodin, Bůh náš, jest jediný pán;

miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, z celé své duše, z celé své mysli a z celé své síly!‘ Druhé je toto: ‚Miluj svého bližního jako sám sebe!‘ Většího přikázání nad tato dvě není“ (Mk 12,29–31). A dodal k tomu: „Na těch dvou přikázáních spočívá celý Zákon i Proroci“ (Mt 22,40).

Boží slova adresovaná Izraelcům na hoře Sínaj a nám dnes (Žd 1,1.2) říkají, že zákon se zaměřuje především na vztahy. Bůh dal svůj zákon, aby chránil nejen vztah s ním, ale také všechny mezilidské vztahy. Satan však překroutil krásu Božího zákona tak, že ho mnozí vnímají jako nepřijemné břemeno. V souvislosti s Božím zákonem se často mluví spíše o zákonictví než o lásce a svobodě. A to i přes jasná vyjádření Písma: „V tom je totiž láska k Bohu, že zachováváme jeho přikázání; a jeho přikázání nejsou těžká“ (1J 5,3).

Aplikace

Když přemýšlíš o Božím zákoně, omezuje tě to, nebo ti to dává sílu? Kdyby se Boží zákon lásky stal tím nejdůležitějším v životě tvém, tvé rodiny a tvého sboru, jaké by to mělo následky? Jak by to změnilo tvůj život a tvé vztahy?

ZÁKON A EVANGELIUM

¹⁷Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroxy; nepřišel jsem zrušit, nýbrž naplnit.

¹⁸Amen, pravím vám: Dokud nepomine nebe a země, nepomine jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona, dokud se všechno nestane. (Mt 5,17.18)

Osobní studium

Samotný Ježíš velmi důrazně a jasně vysvětlil, jaký je jeho vztah k zákonu.

Co řekl Ježíš o zákonu v úvodních verzích (Mt 5,17.18)?

Podobně jako hranice, které rodiče stanoví pro své dítě, odhalují, čeho si cení, Boží zákon je vyjádřením jeho charakteru a ukazuje, co je pro Boha důležité. Už jsme si řekli, že Bůh nám dal svůj zákon, aby jeho prostřednictvím chránil náš vztah s ním i vztahy, které máme s druhými lidmi. Věděl totiž, že jak budeme růst ve vztahu s ním, jeho zákon bude usměrňovat všechny oblasti našeho života. Každý z nás už zažil bolestné následky přestoupení zákona.

Láska k Ježíši tvoří samotnou podstatu zákona. Ježíš řekl: „Milujete-li mne, budete zachovávat má přikázání“ (J 14,15). Jestliže Ježíše upřímně milujeme, bude pro nás přirozené zachovávat jeho zákon. Čím více

budeme rozumět jeho zákonu, tím více budeme Ježíše milovat. Nejlepším způsobem, jak rozvíjet a posilovat naši lásku k Bohu, je mít stále před očima Kristův kříž a jeho zástupnou smrt za nás.

Proto jde evangelium ruku v ruce se zákonem. Ano, zachovávaní zákona je důležité. Zároveň však musíme mít stále na paměti, že z hlediska našeho postavení před Bohem nás zákon pouze odsuzuje. Zákon nikdy neodpouští, nikdy neospravedlňuje a nikdy nás nesmiřuje s Bohem. Naopak ukazuje, proč potřebujeme odpuštění, ospravedlnění a smíření. Proto je evangelium tak důležité. Je základem toho, jak máme rozumět zákonu. Evangelium říká, že Kristus za nás zemřel. Jeho oběť se nám počítá jako zásluha ne proto, že zachováváme zákon, ale proto, že věříme.

Přečti si následující verše: Ř 3,28; 4,13–16; Ga 2,16; 3,13 a Fp 3,9. Co se z nich dozvídáme o životě podle zákona?

Aplikace

Co ti může pomoci, aby tvé zachovávaní Božího zákona zůstávalo zakotveno v lásce k Ježíši a ve víře v jeho oběť a aby neskouzlo k nějaké formě zákonictví?

VĚDĚT A JEDNAT

²⁴A tak každý, kdo slyší tato má slova a plní je, bude podoben rozváznému muži, který postavil svůj dům na skále. ²⁵Tu spadl příval, přihnaly se vody, zvedla se vichřice, a vrhly se na ten dům; ale nepadl, neboť měl základy na skále. ²⁶Ale každý, kdo slyší tato má slova a neplní je, bude podoben muži bláznivému, který postavil svůj dům na písku. ²⁷A spadl příval, přihnaly se vody, zvedla se vichřice, a obořily se na ten dům; a padl, a jeho pád byl veliký. (Mt 7,24–27)

Osobní studium

V Kázání na hoře se Ježíš soustřeďuje na vztahy. Hodně mluví o mezilidských vztazích i o vztahu k němu. Na konci svého poselství říká něco velmi bolestného: „Ne každý, kdo mi říká ‚Pane, Pane‘, vejde do království nebeského; ale ten, kdo činí vůli mého Otce v nebesích“ (Mt 7,21).

Ježíš vysvětluje, že někteří lidé ho budou vyzývat a budou o něm mnoho vědět, ale ve skutečnosti ho nebudou znát. Snaha o poznání je samozřejmě důležitá a Bible říká, že Boží lid by mohl být zničen kvůli nedostatku poznání Boha a proto, že ho odmítl poznat (Oz 4,1.6.10). Nikdy bychom neměli zlehčovat důležitost nadčasové biblické pravdy. Pokud nás však poznání pravdy nezmění a neprohloubí naše odevzdání Bohu i naši cestu s ním, pak je takové „poznání“ zbytečné.

„A život věčný je v tom, když poznají tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista“ (J 17,3). Ježíš prohlásil, že předpokladem vstupu do nebe je plnit Boží vůli a v konečném důsledku znát Boha. Nemůžeme totiž plnit jeho vůli, aniž bychom ho znali. Proto je poznání Boha rozhodujícím faktorem našeho spasení. Pokud dítě říká, že mi-

luje své rodiče, a dělá to, co od něho očekávají, ukazuje to hloubku jeho lásky a úcty k nim. Podobně je tomu i ve vztahu k Bohu: když milujeme Boha, chceme plnit jeho vůli, protože víme, že pro nás není nic lepšího. Naše láska k Bohu se bude projevovat poslušností a naše poslušnost bude vyvěrat z lásky k Bohu. Poslušnost se tak stává přirozeným projevem vztahu k Bohu, který je založen na lásce.

Ježíš uzavírá Kázání na hoře tím, že svým posluchačům předkládá vážnou závěrečnou výzvu. Jak bys tuto výzvu v úvodním textu shrnul vlastními slovy? (Mt 7,24–29)

Když budeme Ježíšova slova brát opravdu vážně, povedou nás ke změně. K tomu potřebujeme otevřené uši a vnímavé srdce. Jen tak se s každým naším nádechem bude formovat náš pohled na život a budeme si budovat blízký vztah s Bohem. Náš život bude postaven na Skále a bude vycházet z dokonalého Božího plánu pro nás.

Tento plán blízkého vztahu s Bohem není žádným tajemstvím. Je zjeven na stránkách inspirovaného Božího slova a Bůh nabízí tento vztah každému člověku. Je na osobním rozhodnutí každého z nás, zda tento vztah přijmeme vírou spolu s dokonalou Kristovou spravedlností a zda podle ní pak budeme i žít.

Aplikace

Jak se můžeš posunout od všeobecných vědomostí o Ježíši k tomu, abys ho opravdu znal a žil podle jeho vůle?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Satan od samého počátku zpochybňoval Boží zákon, který je projevem Božího charakteru. Nemělo by nás proto překvapovat, že podstata zákona bývá často překrucována a zůstává nepochopená.

Někteří Ježíšovi posluchači se domnívali, že přišel zákon zrušit. Nic však nemohlo být vzdálenější pravdě. Ježíš přišel lidstvu vysvětlit zákon a zjevit nádhernou Boží povahu. Přišel zákon naplnit (Mt 5,17.18) a ukázat nám, jaký Bůh ve skutečnosti je.

„Kdyby se tímto nařízením vládcí Izraele v nadcházejících stoletích skutečně řídili, osud národa by byl zcela jiný. Moc, kterou království získalo během Davidovy vlády a na počátku Šalomounovy vlády, byla důsledkem úcty k zákonu. Také k národní reformě v době proroka Elijáše a krále Jóšijáše došlo díky víře v živé Boží slovo. A na toto slovo se Jeremjáš odvolával, když se ve své době snažil podnítit další duchovní reformu.“ (PK 465.466; OSU 176)

Otázky k rozhovoru

1. Jak běžně vnímají lidé hřích? Jak by měla reagovat naše církev?
2. Kdy jste na vlastní oči viděli, jak hřích ničí vztahy s Bohem a s lidmi?
3. Je ve vašem životě snadné, anebo obtížné poslouchat Boží zákon? Co k tomu přispělo?
4. Jak se můžeme my adventisté, jejichž samotné jméno ukazuje, jak vážně bereme zákon, vyhnout pasti zákonictví, spoléhání se na to, že dodržování zákona nás spasí? (Udělejte si myšlenkový experiment: Na co se budete v den soudu spoléhat, když bude každý váš hřích předložen před svatého a dokonalého Boha? Na vaše dodržování zákona? Nebo na Ježíšovu dokonalou spravedlnost pro vás?)
5. Jak může poznání (nebo jeho nedostatek) ovlivnit vztah člověka s Bohem? (Přečtěte si PŘ 24,3.13.14.)

Shrnutí

Naše životy jsou napadeny hříchem, který nás odděluje od Boha. Bůh nás zve, abychom ho poznali a milovali – „celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí a celou svou silou“ (Mk 12,30). Když budeme naplno milovat Boha, budeme mít více lásky i k lidem. Boží zákon je vyjádřením lásky k Bohu a k druhým lidem. Zákon jsme dostali, aby pomáhal chránit naše vztahy s Bohem i s lidmi. Boží zákon je krásným odrazem jeho charakteru. Pokud budeme růst v pochopení Božího zákona, náš vztah s Bohem bude sílit.